

ORYGINAL

a/a Gmp

174

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ 5533.174.2016.EW.MM

WYDZIAŁ OŚWIATY w Szczecinie
KANCELANIA
20. 10. 2016
Liczba załączników: 3/88/16
Podpis: *[signature]*

Informacje o kontrolowanej szkole/placówce:

Nazwa i adres szkoły/placówki: Szkoła Podstawowa nr 56, ul. Malczewskiego 22, 71-612 Szczecin

Telefon: 91 8121665

e-mail: sp56@miasto.szczecin.pl

Imię i nazwisko dyrektora: Bożena Wojtkiewicz

Informacje o organie kontrolującym:

Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny:

Kuratorium Oświaty w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin

Telefon: 91 4427500

e-mail: kuratorium@kuratorium.szczecin.pl

	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Elżbieta Wysocka	3 października 2016 r.	KO.I.5533.174.2016.EW
2.	Małgorzata Makowska	3 października 2016 r.	KO.I.5533.174.2016.MM

Termin rozpoczęcia kontroli: 3 października 2016 r.

Termin zakończenia kontroli: 3 października 2016 r.

Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
5533.174.2016

Numer wpisu do rejestru kontroli szkoły lub placówki: 29

Kontrola wynikająca z pozyskanej od rodziców informacji o wystąpieniu, w dniu września 2016 r., sytuacji stosowania przemocy o charakterze seksualnym przez chłopców z oddziału przedszkolnego wobec dziewczynki z tego oddziału oraz w zakresie podejmowanych przez szkołę działań.

[signature]

Podczas kontroli:

1. Przeprowadzono rozmowę z paniami: Bożeną Wojtkiewicz - dyrektorem szkoły, _____ - nauczycielką oddziału przedszkolnego, _____, Izabelą Wilklisz - pedagogiem szkolnym.
2. Analizowano następującą dokumentację:
  - a) Dziennik zajęć przedszkolnych oddziału _____ na rok szkolny 2016/2017,
  - b) Karty pomocy psychologiczno-pedagogicznej, opracowane na rok szkolny 2016/2017 dla _____ i _____,
  - c) Opinię Nr _____ z dnia 26 września 2016 r., wydaną przez Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną z Ośrodkiem Orientacji Zawodowej „Akademos” w Szczecinie, w sprawie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole - _____,
  - d) Opinię Nr _____ z dnia 26 września 2016 r., wydaną przez Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną z Ośrodkiem Orientacji Zawodowej „Akademos” w Szczecinie, w sprawie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole - _____,
  - e) zeszyt prowadzonych obserwacji dzieci przez nauczycielkę oddziału przedszkolnego _____,
  - f) akta osobowe pani _____ i _____,
  - g) statut szkoły,
  - h) szkolne procedury interwencyjne,
  - i) inną dokumentację sporządzoną w szkole na okoliczność zdarzenia (notatki służbowe, protokoły, pisma, itp.).

Ustalenie stanu faktycznego, w tym ujawnione nieprawidłowości:

Podczas kontroli dyrektor przedłożył do wglądu dokumentację, dotyczącą zdarzenia, do którego doszło na terenie szkoły w dniu _____ września 2016 r. w oddziale przedszkolnym _____. Z notatki służbowej sporządzonej przez panią _____ - nauczycielkę tego oddziału - wynika, że - w dniu _____ września br. - dwóch chłopców, podczas zabawy, „ściągnęło koleżance rajstopki i majtki grożąc, że zamordują i utopią ją w basenie”. O tej sytuacji poinformowała nauczycielkę matka poszkodowanej dziewczynki dnia 5 września br. Pani _____, w notatce - „Opis dnia 09.2016” napisała, że w trakcie tzw. zabaw dowolnych dwóch chłopców i jedna dziewczynka zachowywali się najgłośniej. W związku z tym, podeszła do nich i ustaliła, że bawią się w „Policjantów i złodzieja”; „dzieci były przy tym bardzo radosne i roześmiane”. Zwróciła im uwagę, aby bawili się ciszej, ponieważ przeszkadzają innym dzieciom. Nauczycielka wskazała w ww. notatce, że tylko w czasie tej zabawy „mogło dojść do zsunęcia dziewczynce rajstopek z majtkami”. Na zakończenie zajęć posadziła wszystkie dzieci na dywanie i zapytała, jak im minął pierwszy dzień w szkole - „dzieci nie miały żadnych uwag”. Pani _____ podkreśliła w trakcie rozmowy, że pomimo tego, iż była w sali i obserwowała dzieci podczas zabawy dowolnej, nie zauważyła zajścia, o którym opowiedziała matka dziewczynki. W dniu 5 września br. nauczycielka zgłosiła problem pedagogowi szkolnemu. Ustalono, m.in., że pani _____ przeprowadzi rozmowę ze wszystkimi dziećmi na temat „koleżeństwa, intymności i zgłaszania wychowawcy niewłaściwych zachowań oraz zwróci uwagę, że nie wolno nikomu grozić”. Nauczycielka potwierdziła, że w trakcie tej rozmowy poinformowała dzieci

o zdarzeniu i poprosiła, aby przyznali się chłopcy, którzy ściągnęli dziewczynce majteczki, bo inaczej sama ich wskaże. Przyznało się dwóch chłopców. Pani poleciła im przeproszenie koleżanki. Zaprzeczyła zarzutowi rodziców, że chłopcy przepraszając poczęstowali słodyczami – jedynie podali rękę.

Dyrektor wskazał, że o zdarzeniu dowiedział się dopiero dnia 8 września 2016 r. Z notatki służbowej nr 21/2016 z dnia 9 września br. wynika, że dyrektor przeprowadził rozmowę z nauczycielką oddziału przedszkolnego w trakcie której udzielił pani upomnienia z powodu niepoinformowania o zaistniałej sytuacji oraz polecił jej, m.in:

- dostarczyć szczegółowe wyjaśnienie sytuacji na piśmie,
- dbać o bezpieczeństwo dzieci i dobre relacje w grupie,
- oddzielić chłopców od dziewczynki w czasie zajęć na basenie,
- prowadzić arkusz obserwacji grupy,
- zgłaszać niezwłocznie dyrekcji wszelkie niepokojące sytuacje,
- nawiązać ścisłą współpracę z pedagogiem.

Nauczycielka realizuje ww. zalecenia dyrektora, w tym, m.in., codziennie omawia z dziećmi ich zachowania i na bieżąco rozwiązuje spory; prowadzi rozmowy tematyczne, poruszając kwestie koleżeństwa, intymności, niewłaściwych zachowań (zapisy w dzienniku zajęć: 5 i 9 września 2016 r.). W przypadku niewłaściwych zachowań dzieci, pani wskazała, że wpisuje uwagi do zeszytu kontaktu z rodzicami, a jako karę stosuje „skrócenie czasu zabawy dowolnej”.

Analiza statutu szkoły wykazała, że nie ujęto w nim zasad funkcjonowania oddziałów przedszkolnych w tym zakresie.

Dyrektor stwierdził, że - z powodu nieprzekazania mu informacji o zdarzeniu – upomnienia udzielił także pedagogowi szkolnemu; obie panie nie zachowały się zgodnie z przyjętymi w szkole procedurami interwencyjnymi.

W dniu 14 września 2016 r. odbyło się spotkanie rodziców poszkodowanej dziewczynki oraz rodziców dwóch chłopców, którzy byli świadkami sytuacji, z dyrektorem, wicedyrektorem, pedagogiem i nauczycielką oddziału przedszkolnego. Z notatki służbowej nr 24/2016 z dnia 14 września 2016 r. wynika, że rodzice oczekiwali informacji o zdarzeniu, które miało miejsce w dniu września br. oraz relacji z podejmowanych przez szkołę działań. Zapisy w notatce wskazują, że jeden z chłopców ( ) widział, jak była duszona i dotykana w miejsca intymne, a drugi ( ), jak była duszona i miała zdejmowane rajstopki. Ponadto chciał pomóc koleżance i poinformować nauczycielkę o tym, co się dzieje, ale został przewrócony i przytrzymany przez jednego z napastników dziewczynki.

W dniu 15 września 2016 r. odbyło się posiedzenie zespołu wychowawczego (Protokół nr 1) w składzie: dyrektor, dwóch wicedyrektorów, dwóch pedagogów i nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej, na którym podjęto m.in. następujące decyzje:

- 1) nie przenosić winnych chłopców do innych oddziałów przedszkolnych,
- 2) skierować rodziców na konsultację psychologiczną do poradni (matka poszkodowanej dnia 9 września br. została poinformowana, że ma umówioną wizytę na dzień 12 września 2016 r.),
- 3) wystąpić do poradni o wsparcie psychologiczne dla oddziału przedszkolnego (pismo dyrektora do Centrum Psychologiczno Pedagogicznego w Szczecinie z dnia 15 września 2016 r.),

- 4) poinformować Policję o incydencie (pismo dyrektora do Komisariatu Policji Szczecin Niebuszewo z dnia 15 września 2016 r.),
- 5) objąć w szkole pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczestników zdarzenia. Dla dzieci opracowano Karty pomocy psychologiczno-pedagogicznej; nie wszyscy rodzice je zaakceptowali – w tym rodzice poszkodowanej dziewczynki. Analiza kart pomocy wykazała, że nie zaproponowano dzieciom na terenie szkoły form pomocy adekwatnych do zdarzenia, jedynie „rozmowy z wychowawcą, pedagogiem szkolnym”.

Dyrektor stwierdził, że rodzice [...] uczestniczący w spotkaniu, w dniu 14 września 2016 r., zadeklarowali objęcie dzieci pomocą psychologa-seksuologa we własnym zakresie. W efekcie rodzice [...] i [...] dostarczyli szkole opinie wydane przez Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną z Ośrodkiem Orientacji Zawodowej „Akademos” w Szczecinie, z których, m.in., wynika, że dzieci powinny być „trwale odseparowane od chłopców, którzy stosowali przemoc rówieśniczą”.

Dyrektor stwierdził, że nie podjął decyzji o odizolowaniu winnych (przeniesienie do innej grupy) od poszkodowanego dziecka, ponieważ, biorąc pod uwagę informacje pozyskane w wyniku prowadzonego przez szkołę postępowania wyjaśniającego, nie uzyskano jednoznacznego potwierdzenia zgłaszanej w piśmie rodziców „agresywnej napaści o podłożu seksualnym”. W związku z tym dyrektor stwierdził, że oczekuje na wyrok sądu w tej sprawie. Dziewczynka od [...] września 2016 r. nie uczęszcza na zajęcia w szkole.

W wyniku zdarzenia z dnia [...] września 2016 r., oprócz działań realizowanych przez nauczycielkę oddziału przedszkolnego [...], zaplanowano dla dzieci tego oddziału:

- 1) prowadzenie obserwacji zajęć przez pedagoga i wicedyrektora (zapisy w dzienniku zajęć: 8, 9, 12, 21, 23 września br.),
- 2) prowadzenie zajęć integracyjnych przez pedagoga z wykorzystaniem pacynki Filipka, zaplanowanych w I półroczu roku szkolnego 2016/2017 - co piątek od dnia 9 września br. (wpisy w dzienniku zajęć),
- 3) raz w tygodniu, przez 2 godziny, uczestnictwo asystenta nauczyciela w zajęciach oddziału,
- 4) przeprowadzenie w dniu 26 września br., przez psychologów Centrum Psychologiczno-Pedagogicznego w Szczecinie, warsztatów nt. „Nazywanie uczuć, zachowań akceptowanych społecznie i rozwiązywanie konfliktów” (zapis w dzienniku zajęć),
- 5) opracowanie planu działań wspierających.

Dyrektor poinformował, że wspieraniem świadków zdarzenia – [...] i [...] – zajmie się drugi pedagog zatrudniony w szkole, ponieważ rodzice nie wyrazili chęci współpracy w tym zakresie z panią Izabelą Wilklisz.

Oдноśnie winnych chłopców, pedagog poinformował, że matka [...] oraz matka [...] zostały umówione na rozmowę z psychologiem w Centrum Psychologiczno-Pedagogicznym w Szczecinie - pierwsza w dniu 19 września br., a druga dnia 22 września br. Zaproponowano także rodzicom, aby dzieci skorzystały z bajkoterapii na terenie poradni. Zachowanie chłopców jest na bieżąco monitorowane na terenie szkoły, również wtedy, kiedy przebywają poza oddziałem przedszkolnym (stołówka, świetlica, itp.). Mimo to, [...] zdarza się przejawiać zachowania przemocowe wobec kolegów, w tym wobec [...]

Podczas kontroli, dyrektor okazał do wglądu pisma rodziców z dnia 30 września 2016 r., w którym informują, że córka jest objęta opieką psychologiczną; z dnia 3 października br., w którym informują, że nie akceptują możliwości kontaktu córki z chłopcami i stwierdzają, że działania szkoły zmuszają ich do przeniesienia dziecka do innej placówki.

W wyniku oglądu sali zajęć oddziału przedszkolnego stwierdzono, że w pomieszczeniu znajduje się (w odległości ok. 2 m od biurka nauczyciela), dostosowana wielkością do kilkuletnich dzieci, otwarta zabudowa drewniana z ladą, która wykorzystywana jest do zabawy w sklep. W celu lepszej widoczności wnętrza, usunięto firanki. Dyrektor poinformował, że dzieci bardzo lubią bawić się w „domku”, dlatego nie został usunięty z sali.

Z akt osobowych pani wynika, że jest nauczycielem dyplomowanym, z ok. 20-letnim stażem pracy, posiadającym kwalifikacje do pracy w oddziale przedszkolnym (studia mgr na kierunku: pedagogika opiekuńczo-wychowawcza – r., studia podyplomowe: pedagogika wczesnoszkolna z przedszkolną – r.). Dyrektor poinformował, że do pracy nauczycielki nigdy nie było zastrzeżeń, była wielokrotnie nagradzana nagrodą dyrektora; obecnie ma przyznany dodatek motywacyjny.

Wnioski:

1. Nauczycielka oddziału przedszkolnego, nie zapewniła bezpieczeństwa dzieciom podczas zabawy. Spotkanie zespołu wychowawczego odbyło się dopiero po 13 dniach od zdarzenia.
2. Szkoła podjęła działania, w celu wyjaśnienia zdarzenia z udziałem, które miało miejsce w dniu września 2016 r., w oddziale przedszkolnym
3. W kwestii odizolowania winnych chłopców od poszkodowanej dziewczynki, pozostawiono dzieci razem w oddziale, tylko zmieniono im grupy basenowe; nadal pojawiają się zachowania przemocowe wobec rówieśników ze strony jednego z winnych chłopców.
4. Nie wyciągnięto konsekwencji wobec winnych chłopców, jedynie nakazano im przeproszenie koleżanki – brak w statucie szkoły funkcjonowania oddziałów przedszkolnych w tym zakresie.
5. Nie zaproponowano uczestnikom zdarzenia form pomocy, udzielanych na terenie szkoły, adekwatnych do zaistniałej sytuacji.

Uwaga:

W myśl art. 75 ustawy z dnia 12 lutego 2014 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), nauczyciele podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6. Za uchybienia przeciwko porządkowi pracy, w rozumieniu art. 108 Kodeksu pracy, wymierza się nauczycielom kary porządkowe zgodnie z Kodeksem pracy.

Zalecenia:

1. Podjąć skuteczne działania, aby zapewnić wszystkim dzieciom oddziału przedszkolnego, w tym uczestnikom zdarzenia z dnia września 2016 r., bezpieczne warunki przebywania na terenie szkoły – zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.).
2. Zorganizować uczestnikom zdarzenia pomoc psychologiczno-pedagogiczną w formach dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb – w myśl § 7 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
3. Realizować wskazania opinii wydanych dla (o ile będzie kontynuowała w szkole realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego) i przez „Jestem i Ja” Niepubliczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną z Ośrodkiem Orientacji Zawodowej „Akademos” w Szczecinie – zgodnie z § 1 oraz § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
4. Określić w statucie szkoły zasady funkcjonowania oddziałów przedszkolnych ze szczególnym uwzględnieniem praw i obowiązków dzieci, w celu ustalenia oczekiwanych wzorców i norm postępowania dzieci oraz ponoszenia przez nie konsekwencji w sytuacjach zachowań niepożądanych – na podstawie § 16 ust. 3 Zał. nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., Nr 61, poz. 624 z późn. zm.).
5. Wzmocnić nadzór nad pracą nauczycielki oddziału przedszkolnego w zakresie prowadzenia przez nią działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych – w myśl § 24 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1270).

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1270), dyrektor w terminie 7 dni roboczych od otrzymania protokołu kontroli może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Zgodnie z art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późniejszymi zmianami), należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

DYREKTOR SZKOŁY

.....
(dyrektor szkoły)

STARSZY KONTROLER

Elżbieta Wysocka

.....
(przeprowadzającą kontrolę)

STAJSZY WYKONTROLER

Małgorzata Wąsik

Protokół sporządzono dnia 12 października 2016 r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli ..... 14.10.2016r. ....
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

..... Szarccin ....., dnia 14.10. .... 2016 r.